

Fiche 8.2.1. Lijst van periodieke controles van arbeidsmiddelen

Er zijn verschillende soorten controles:

- Controle om na te gaan of een toestel beantwoordt aan de regels voor ontwerp.
- Bij de eerste indienststelling en na een herstart (langdurig stilgelegen, verplaatsing van het toestel enz.).
- Na een grote verandering.
- Na een ongeval.
- Na een ingebrekestelling.
- Om ervoor te zorgen dat het conform blijft (periodieke controles).

De volgende installaties (zie tabel) moeten periodiek gecontroleerd worden. Dat kan gebeuren door:

- door de werkgever aangeduid bevoegd en gekwalificeerd personeel van de vestiging;
- een extern bedrijf;
- personen of organismen die erkend zijn voor bepaalde installaties of toestellen: een gespecialiseerd en erkend bedrijf en/of een externe dienst voor technische controle (EDTC)¹. Het is mogelijk dat een installatie voor een deel gecontroleerd moet worden door een erkend organisme en voor een ander deel door een ander gespecialiseerd organisme. Voorbeeld (voor brandveiligheid): het elektrisch gedeelte moet door een EDTC gecontroleerd worden en de rest van de installatie door een gespecialiseerd bedrijf (controle van de brandblustoestellen door een bedrijf dat gespecialiseerd is in het onderhoud daarvan, controle van het branddetectiesysteem door een erkend organisme).

De datums en resultaten van die controles moeten geregistreerd worden in het veiligheidsregister (cf. fiche 8.3.1), waaraan de verslagen (ter beschikking van het CPBW) van de brandweerdienst en de agenten van de welzijnsinspectie toegevoegd worden.

Afhankelijk van het contract tussen huurder en eigenaar zijn sommige controles ten laste van de eigenaar.

Hieronder vindt u de overzichtstabellen met betrekking tot ...

Elektrische installaties²

- AREI, afdeling 9.1.2 en volgende.
- Codex, boek III, titel 2 over de minimale veiligheidsvoorschriften voor elektrische installaties op het werk.

Distributie-installaties voor gas en verwarmingsinstallaties

- De wetgeving over verwarmingsinstallaties verschilt in de drie gewesten en is de omzetting van Europese Richtlijn 2002/91/EG over de energieprestatie van gebouwen.
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de voor de verwarmingssystemen van gebouwen geldende EPB-eisen³ bij hun installatie en tijdens hun uitbatingperiode (B.S. 9 juli 2010).

Veiligheidssystemen

- Codex over het welzijn op het werk, boek III, titel 3 Brandpreventie op de arbeidsplaatsen

Hefwerktuigen en gelijkaardig

- Koninklijk besluit van 2 maart 2003 betreffende de beveiliging van liften
- Codex boek IV titel 4 Arbeidsmiddelen voor het hijsen of heffen van lasten
- Codex boek IV titel 5 Arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op hoogte
- Codex boek IX titel 2 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Drukvraten en leidingen

- Koninklijk Besluit van 11 juli 2016 (B.S. 18 juli 2016) betreffende het op de markt aanbieden van drukapparatuur
- Koninklijk besluit van 13 november 2011 betreffende vervoerbare drukapparatuur.
- ADR, bijlage A.

Machines en werktuigen

Andere...

¹ EDTC: Externe Dienst voor Technische Controle op de werkplaats (cf. fiche 8.2).

² Cf. fiche 9.2.

³ EPB: Energieprestatie en binnenklimaat.

Elektrische installaties

Apparatuur	Controle/onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Type controle en opmerkingen
Hoogspanningscabine (H5)	Controle/onderhoud	Jaarlijks	Ekend organisme/gespecialiseerd bedrijf dat onderhoud uitvoert	Er moet een speciaal register zijn
	Bezoek	Maandelijks	Bevoegd gespecialiseerd personeel: BA4/BA5 ⁴	Bewaking van cabines. Er moet een speciaal register zijn
Laagspanningsinstallatie (L5)	Controle	5 jaar (behalve voor het Brussels gewest: 1 jaar)	Ekend organisme	De directie van IDPBW's beveelt een jaarlijkse controle aan, elk jaar een vijfde van de installatie
	Onderhoud	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf dat onderhoud uitvoert (bevoegd, gespecialiseerd personeel: BK4/BA5)	Reiniging, mechanische stofverwijdering, instellingen controleren, meetinstrumenten controleren, thermografische controle en controle van de panelen

⁴ BA4/BA5: twee opleidingsniveaus nodig voor een controleur van elektrische installaties.

Distributie-installaties voor gas en verwarmingsinstallaties

Apparatuur	Controle/onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Type controle en opmerkingen
Distributie-installatie op aardgas	Controle/onderhoud	Jaarlijks / 5 jaar voor gas	Ekend organisme of gespecialiseerd geaccrediteerd organisme	Draklektest; controle van aangesloten leidingen, kleppen en apparatuur; controle van gasopslagplaatsen
Verwarmingsinstallatie op vloeibare (bv.: stookolie) of vaste brandstof	Onderhoud	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Ten laste van de eigenaar: reiniging van ketel en afvoersysteem, afstelling brander, schoorsteenrek, ventilatie verwarmingsruimte. Vraag naar het certificaat voorzien door het Koninklijk Besluit van 3 juni 2010 (preventie van luchtverontreiniging door gebouwen).
Verwarmingsinstallaties op gas	Controle	3 jaar		
Schoorstenen	Vegen	Jaarlijks	Ekend technicus. Zie lijst: www.environment.wallonie.be	Indien gehuurd gebouw, naar een schoorsteenattest vragen
Stookolie tanks	Controle	Afhankelijk van het type tank ⁵	Ekend technicus. Zie lijst: www.environment.wallonie.be	Raadpleeg de website https://informazout.be/nl/faq/wetgeving-omtrent-mazouininstallaties . Voor het schema: www.mazout-legje.be/PDF/legislation_citemes.pdf . Periodiciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Bovengrondse tank: 15 jaar; ondergrondse enkele wand: 1 jaar; ondergrondse dubbele wand: 5 jaar

⁵ Type opslagtank: de periodiciteit van de controles verschilt voor een boven- of ondergrondse tank en met enkele of dubbele wand.

Veiligheidssystemen

Apparatuur	Controle/onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Type controle/ opmerkingen
Gasdetectie-installatie	Controle	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Bij gehuurde gebouwen, een controleattest vragen voor het gemeenschappelijke gedeelte
	Onderhoud	Jaarlijks	Firma die eigenaar is van het handelsmerk	
Waarschuwings- en alarmsysteem	Tests	Maandelijks	IDPB	Een keer op twee de werking van het accusysteem testen door de stroom af te sluiten
	Onderhoud	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Controle van alle besturingssystemen, controle van het acculandsysteem en de waarschuwingssystemen
Veiligheidsverlichting	Controle	Maandelijks	Door de gebruiker van het gebouw	Werkingsstest door de stroom af te sluiten
	Test	Jaarlijks	Door de gebruiker van het gebouw	Test van één uur door de stroom af te sluiten/te ontladen en de accu opnieuw op te laden
Branddetectie (cf. fiche 9.3)	Controle	Jaarlijks	Geaccrediteerd gespecialiseerd organisme	Test van alle detectoren, drukknoppen en bedieningselementen
	Onderhoud	Halfjaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Controle van de helft van de detectoren en de centrale repeater
Brandwerende elementen (deuren, poorten enz.)	Controle	Driemaandelijks	Opgeleid personeel van de vestiging	Controle goede werking deurdrukker, volledig sluiten van deuren zonder wrijving, vrije sluiting van luiken, goede staat van brandwerende afsluitingen
Brandbluistoestellen	Controle	Jaarlijks	Levensancier	Controle van alle brandbluistoestellen Werkingsstest van alle haspels
Haspels / brandkranen / andere	Controle	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Controle en onderhoud van kranen
	Controle	3 jaar		Dichtheidscontrole van het geheel
Automatisch blussysteem	Controle	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Controle van installaties en hun bedieningselementen

Hefwerktuigen en gelijkaardig

Apparaat	Controle / onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Type controle / opmerkingen
Liften	Controle	Driemaandelijks	Erkend organisme	Om de 10 jaar moet de EDTC een risicoanalyse maken van alle liften. Speciaal register van de uitgevoerde controles moet aanwezig zijn in de lift.
	Test bij lage belasting en snelheid	Om de 5 jaar	Erkend organisme	
Hefwerktuigen (goederenliften, takels, kranen enz.)	Controle	Driemaandelijks	EDTC	Wanneer deze machines slechts af en toe gebruikt worden, kan het aantal controles op advies van de EDTC vermindert worden
	Onderhoud	Volgens het contact en de instructies van de fabrikant	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	
Elektrische pallettruck, gemotoriseerde voorheftruck (clark)	Controle	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van de apparatuur	Wanneer deze machines slechts af en toe gebruikt worden, kan het aantal controles vermindert worden
	Onderhoud	Volgens de instructies van de fabrikant	Bevoegd (opgeleid) personeel van de vestiging	
Hefbruggen	Controle	Jaarlijks	EDTC	Voor voertuigen
	Controle	Jaarlijks	Bevoegd (opgeleid) personeel van de vestiging	Tijdens montage- en demontage en tijdens het gebruik
Stiegers	Controle	Jaarlijks	EDTC	Harnassen, veiligheids gordels, touwen, leeflijnen, verankeringspunten en andere valbeveiligingssystemen
	Controle	Jaarlijks	EDTC	
PBM's voor werkzaamheden op hoogte	Controle	Jaarlijks	EDTC	
Mobiele ladders, trapladders, olifantenvoeten enz.	Controle	Regelmatig, afhankelijk van het gebruik	Bevoegd (opgeleid) personeel van de vestiging of van een geaccrediteerd organisme	Controle bevestiging van sporten, stijlen en hijstouwen, werking van scharnieren, ringen en haken; vervormingen, oxidatie enz.

Drukvraten en leidingen

Apparaat	Controle / onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Type controle / opmerkingen
Compressoren en drukvraten	Externe controle	Jaarlijks	EDTC	Het onderhoud omvat onder andere: de tank leegmaken, maandelijks test van het ventiel, het oliepeil controleren, periodiek de luchtfilter vervangen
	Interne controle	Om de 3 jaar	Controle: EDTC.	
Vaste tanks voor gecomprieteerde, vloeibare of opgeloste gassen	Controle / onderhoud	Jaarlijks	Onderhoud: Bevoegd (opgeleid) personeel van de vestiging of van een geaccrediteerd organisme	Het onderhoud omvat onder andere: reiniging tanks, bescherming tegen corrosie (verf), vervanging veiligheidsventielen (om de 10 jaar)
Mobiele vraten	Controle	Jaarlijks	Geaccrediteerd gespecialiseerd organisme	Visuele controle buitenkant, controle van gewicht en goede werking van de afsluiters

Machines en werktuigen

Apparaat	Controle / onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Type controle / opmerkingen
Houtbewerkingsmachines, metaalbewerkingsmachines, grasmaaiers, boommachines, kettingzagen enz.	Controle	Jaarlijks	Bevoegd (opgeleid) personeel van de vestiging of de EDPBW	Controle van materiaal en gereedschap op de site en van elektrisch materiaal in kantoren (+ sporttoestellen). Risicoval materiaal afbreken of wijzigen. De veiligheidsinstructies uithangen. De nodige gebruiksinstructies verstrekken.
	Onderhoud	Volgens de instructies van de fabrikant	Bevoegd (opgeleid) personeel van de vestiging of gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	
Keukenmateriaal (koelgerei incl. op stoom, afzuigkappen, koelkasten, diepvriezers enz.)	Onderhoud	Afhankelijk van gebruiksfrequentie	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	Filters reinigen door ze minstens één keer per maand te waken of met stoom af te spoelen.
Structuren en verankeringen	Controle	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	De controle is gericht op alle vast, opgehangen enz. materiaal, dat een ongeval kan veroorzaken als het breekt (zoals tuimtoestellen, aan de vloer vastgemaakte elementen, zwaar materiaal op rekken, opbergrekken enz.)

Andere...

Apparaat	Controle / onderhoud	Periodiciteit	Controleorganisme	Soort controle / opmerkingen
Noodstroomgenerator	Test	Maandelijks (kort)	Opgeleid personeel of onderhoudsbedrijf	
	Onderhoud	Jaarlijks	Gespecialiseerd bedrijf voor het onderhoud van dit soort installaties	
Asbestinventaris	Bijwerken	Jaarlijks	Gespecialiseerd organisme	